

СЕКЦИЈА ЗА ЗООНОЗЕ
СРПСКО ВЕТЕРИНАРСКО ДРУШТВО
ВЕТЕРИНАРСКИ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИ ИНСТИТУТ “ЗРЕЊАНИН”

СИМПОЗИЈУМ
ХVI ЕПИЗООТИОЛОШКИ ДАНИ СРБИЈЕ
SYMPOSIUM XVI EPIZOOTIOLOGY DAYS OF SERBIA

ЗБОРНИК
КРАТКИХ САДРЖАЈА
- BOOK OF ABSTRACTS -

Хотел "Војводина" - Зрењанин
06. - 07. новембар 2014. год.

Издавач / Publisher

Секција за зоонозе / Section for Zoonoses
Српско ветеринарско друштво / Serbian Veterinary Society

за Издавача / for the Publisher

Проф др Брана Раденковић Дамјановић

Главни и одговорни уредник / Editor in Chief

Др Тамаш Петровић, виши научни сарадник

Технички уредник / Technical Editor

Др Тамаш Петровић, виши научни сарадник

Штампа / Printed

SAGITTARIUS D.O.O. *Суботица*

Тираж / Copies: 200 примерака

ISBN 978-86-83115-25-9

ОРГАНИЗАТОРИ / ORGANISERS

СЕКЦИЈА ЗА ЗООНОЗЕ СВД
ВЕТЕРИНАРСКИ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИ ИНСТИТУТ “ЗРЕЊАНИН”

СУОРГАНИЗАТОРИ и ПОКРОВИТЕЉИ / CO-ORGANISERS

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ И ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
УПРАВА ЗА ВЕТЕРИНУ

ГЕНЕРАЛНИ СПОНЗОР / GENERAL SPONSOR

NOACK & Co South East d.o.o.

СПОНЗОРИ / SPONSORS

PROVET d.o.o
EKOSAN d.o.o
MARLO FARMA d.o.o
FISH CORP. 2000 d.o.o

ДОНАТОРИ И ПРИЈАТЕЉИ СИМПОЗИЈУМА / SYMPOSIUM DONORS AND FRIENDS

KRKA-FARMA d.o.o. Beograd
VETERINA.INFO

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР / ORGANIZING COMMITTEE

Председник: др Тамаш Петровић
Секретари: др Дарко Бошњак, Ђорђе Јанку, проф. др Брана Раденковић-Дамњановић
Технички секретар СВД-а: Катарина Вуловић

ПРОГРАМСКИ И НАУЧНИ ОДБОР / SCIENTIFIC COMMITTEE

Тамаш Петровић, Мирослав Валчић, Иван Павловић, Соња Радојичић, Зоран Дебељак, Милош Петровић, Сава Лазић, Снежана Радивојевић, Бојана Гргић, Будимир Плавшић, Ђорђе Јанку, Александар Поткоњак

СЕКРЕТАРИЈАТ / SECRETARIAT

Александар Живуљ, Миланко Шеклер, Александар Томић, Тибор Молнар, Мирољуб Дачић, Славонка Стокић Николић, Слободан Станојевић, Слободан Максимовић, Драган Рогожарски, Милена Живојиновић, Милијана Нешковић, Братислав Кисин, Зоран Раичевић, Владимир Полачек, Ненад Јовановић, Бранка Видић, Бојана Гргић, Снежана Радивојевић, Божидар Љубић, Снежана Медић, Влада Теодоровић, Миленко Стеванчевић, Будимир Плавшић, Јелица Уселац, Ђорђе Јанку, Мирослав Ђирковић, Добрила Јакић-Димић, Дарко Бошњак, Мишо Коларевић, Милица Лазић, Марко Филиповић, Милош Петровић, Зоран Рашић, Слободан Илић, Љубомир Милић, Петар Миловић, Миодраг Николић.

ХИГИЈЕНСКО И НЕГОВАТЕЉСКО ПОНАШАЊЕ *Apis mellifera carnica* У ФУНКЦИЈИ РЕЗИСТЕНЦИЈЕ НА АМЕРИЧКУ КУГУ

Плавша Н.¹, Леђанац С.², Бабић Ј.², Поткоњак А.¹, Кошарчић С.², Пувача Н.¹, Стојановић Д.¹

1. Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет

2. Научни институт за ветеринарство „Нови Сад“

Кратак садржај

Једна од основних особина пчеле радилице је одржавање хигијене у кошници. На самом почетку свог живота, 3-5 дана, радилице чисте ћелије саћа. Хигијенски статус матица је способност пчела радилица да открију, откlope и уклоне болесно легло. Хигијенско понашање је главни механизам којим се *Apis mellifera* бори против америчке трулежи пчелињег легла, узрочник *Paenibacillus larvae*, кечног легла, узрочник гљивица *Ascosphaera apis*, и ектопаразитског крпеља *Varroa destructor*. Као материјал за ово истраживање коришћено је 40 пчелињих друштава из селекционог центра. Количина легла у тим друштвима се кретала од 6-14 рамова, а количина меда од 9кг па више. Хигијенски статус наведених 40 друштава утврђен је помоћу *PIN-KILL* теста, а читавање резултата је било на 24 и 48 часова након постављања теста. Након читавања резултата исти су анализирани помоћу статистичког програма Статистика 10. Процент очишћених ћелија у року од 24 часа је износио 76.67% до 95.83%, а у року од 48 часова очишћено је од 81.67% до 100%. Да би имали јака пчелиња друштва у њима се морају налазити матице високог квалитета које се добијају детаљном и потпуном селекцијом матица родоначелница.

Кључне речи: болести пчела, хигијенско понашање, *PIN-KILL* тест

¹ др Нада Плавша, ванредни професор; др Александар Поткоњак, доцент; мр Никола Пувача, истраживач сарадник; др Драгица Стојановић, редовни професор; Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Трг Доситеја Обрадовића 8, 21000 Нови Сад, Србија .

nada.plavs@stocarstvo.edu.rs

² мр Јелена Бабић, истраживач сарадник; др Славица Кошарчић, научни саветник; Научни институт за ветеринарство "Нови Сад", Руменачки пут 20, 21000 Нови Сад, Србија.

Рад је реализован по пројекту ТР 31084 који се финансира од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

HYGIENIC AND GROOMING BEHAVIOUR OF *Apis mellifera carnica* IN FUNCTION OF RESISTANCE TO THE AMERICAN PLAGUE

Plavša N.¹, Leđanac S.², Babić J.², Potkonjak A.¹, Košarčić S.², Puvača N.¹, Stojanović D.¹

1. University of Novi Sad, Faculty of Agriculture

2. Scientific Veterinary Institute „Novi Sad“

Summary

One of the main characteristics of the worker bees is maintaining the hygiene in the hive. At the very beginning of their life in first 3-5 days, worker bees clean honeycomb cells. Hygienic status of queen bee is the ability of worker bees to detect, remove and fold out the sick brood. Hygienic behavior is the main mechanism by which the *Apis mellifera* fight against American foulbrood, *Paenibacillus larvae* cause, chalks brood, cause fungal *Ascosphaera apis*, and ectoparasitic *Varroa destructor*. As the material for this study 40 bee colonies in breeding center were used. The amount of litter in these colonies ranged from 6-14 frames, and the amount of honey from 9kg and more. The hygienic status of the aforementioned 40 bee colonies is determined by PIN-KILL test, with the read of the results after 24 and 48 hours of test placement. After reading, the same results were analyzed using the statistical program Statistica 10. The percentage of cleaned cells within 24 hours was 76.67% to 95.83%, and within 48 hours was cleared from 81.67% to 100%. To have strong bee colonies they must contain queen bee of high quality which, which is obtained by detailed and complete selection of queen bee progenitors.

Key words: bee diseases, hygienic behaviour, PIN-KILL test

¹ Nada Plavša, PhD, associate professor; Aleksandar Potkonjak, PhD, assistant professor, Nikola Puvača, MSc, research assistant, Dragica Stojanović, PhD, full professor, University of Novi Sad, Faculty of Agriculture, Trg Dositeja Obradovića 8, 21000 Novi Sad, Serbia.

nada.plavs@stocarstvo.edu.rs

² Jelena Babić, MSc, research assistant; Slavica Košarčić, PhD, scientific advisor, Scientific Veterinary Institute "Novi Sad", Rumenacki put 20, 21000 Novi Sad, Serbia.

The presented work is part of the research done in the project TR 31084 granted by the Serbian Ministry of Education, Science and Technological Development.